

Előszó

2016. május 6-án a Pannon Egyetem Nagykanizsai Kampuszán tartották meg az I. Turizmus és Biztonság Nemzetközi Tudományos Konferenciát – ez a Turizmus és Biztonság Műhely alapításának napja. Akkor és ott a részt vevő rendészeti-, gazdálkodás- és szervezés-, valamint földrajztudományi szakemberek máig elkötelezett csoportja elhatározta: a téma potenciáljára, társadalmi-gazdasági súlyára való tekintettel a diskurzust folytatni kell. A műhely szakmai-tudományos menedzselését felvállaló triumvirátus (Birkner Zoltán, Michalkó Gábor és Németh József r. ezredes) a tettek mezejére lépett, és Janza Frigyes tábornok úr mentorálása mellett hozzálátott a zavartalan működést, az eredményes kutatómunkát biztosító forrásteremtéshez. Kutatási tervek, pályázatok összeállítása, benyújtása, valamint az azokkal kapcsolatos egyeztetések sora tette lehetővé, hogy a műhelymunka beindult, és hamarosan lektorált monográfiák, tanulmánykötetek, cikkek láttak napvilágot. Az első szakaszban (2017–2018) a Nemzeti Közszolgálati Egyetem KÖFOP projektje, a több ciklusból álló másodikban (2019–2022) pedig a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Kft. gondoskodott a műhely fenntartásáról. A műhely tudatos nyitottságát, transzdiszciplinaritását mutatja, hogy évről évre egyre többen csatlakoznak a különböző szerzői teamekhez, a keménymaghoz, amely az eredményeit a töretlen népszerűségnek örvendő, idén immáron kilencedik alkalommal megrendezendő Turizmus és Biztonság Nemzetközi Tudományos Konferencián is közzéteszi (az időközben Zalakarosra költözött eseménysorozat szervezésében elévülhetetlen érdemei vannak Péter Erzsébetnek és Németh Kornélnak). A műhely egyaránt különös hangsúlyt helyez a tehetséggondozásra és a tudományos utánpótlásnevelésre, eddig két kollégánk (Marton Zsuzsanna és Tokodi Panna r. főhadnagy) szerzett PhD-fokozatot turizmusbiztonság témakörben készített doktori értekezésével. A műhely erősen kötődik a rendőrség munkáját támogató tudományos szervezetekhez, így a Rendőrség Tudományos Tanácsához és az alapításának idén 20. évfordulóját ünneplő Magyar Rendészettudományi Társasághoz.

A turizmus és a környezetbiztonság kapcsolata mind hazai, mind nemzetközi kitekintésben alulkutatott téma. Amíg a turizmus fizikai hatásai gyakrabban kerülnek a kutatók górcső alá, különösen kevés vizsgálat foglalkozik a természeti környezet hordozta kockázatok turiz-

musra gyakorolt következményeivel, de ennél is alacsonyabb a turisztikai fogyasztás generálta természetkárosító folyamatok turizmusiparban jelentkező visszahatását feltáró kutatások volumene. A téma az asztalon, pontosabban a turisták lába előtt hever, a társadalom figyelmének fókuszába leginkább akkor kerül, amikor a turisztikai mobilitást megnehezítő vagy éppenséggel gátló, illetve emberáldozattal, súlyos természetkárosítással járó esemény történik. A média nap mint nap beszámol a klímaváltozás következményeiről, vulkánkitörésekről, földrendegésekről, hegyomlásokról, lavinákról, villámárvizekről, porviharokról, de ezek turizmusbiztonsági konzekvenciáinak feltérképezése ez idáig mégsem került a környezeti kutatások fő áramlatába. A fogalomhasználat variációi (turizmusbiztonság és környezet, környezetbiztonság és turizmus) is arra utalnak, hogy a probléma ugyanabban a vonatkoztatási rendszerben vizsgálendő, a hatások és a visszahatások az esetek többségében állandó körforgásban vannak.

A *Scientia et Securitas* jelen tematikus száma, ha nem is paradigma-, de szemléletváltásra ösztönöz. A vendég-szerkesztők azzal a nem titkolt céllal fordultak a Turizmus és Biztonság Műhely tagjaihoz, hogy a lehető legkomplexebb módon tárják fel egyrészt a turizmusbiztonság környezeti, másrészt a környezetbiztonság turisztikai aspektusait. Így a most megjelenő kilenc tanulmány olyan területeket jár körül, mint a témakör teoretikus háttere, a turizmus-természet-turizmus körforgásának sajátosságai, az úgynevezett „zöldre festés” jelenség jogi aspektusai, az élelmiszer-biztonsági kockázatok, a klímaváltozás közlekedésre gyakorolt következményei, a probléma városi jellemvonásai és jó gyakorlatai, az utazás és az egészség környezeti terhelése, a természetkárosító jogsértések és – végül, de nem utolsósorban – a katasztrófák turisztikai vetületei. A feldolgozott témák sokszínűsége alátámasztja a Turizmus és Biztonság Műhely létrejöttkor megfogalmazott küldetést, miszerint a hazai és a nemzetközi GDP-hez számottevően hozzájáruló turizmusipar működését kockázatos és veszélyeztető jelenségek, folyamatok tudományos igényű megismerése nemzetgazdasági és állampolgári érdek.

Michalkó Gábor

vendég-szerkesztő

Pannon Egyetem, Gazdaságtudományi Kar,
HUN-REN Csillagászati és Földtudományi
Kutatóközpont, Földrajztudományi Intézet